

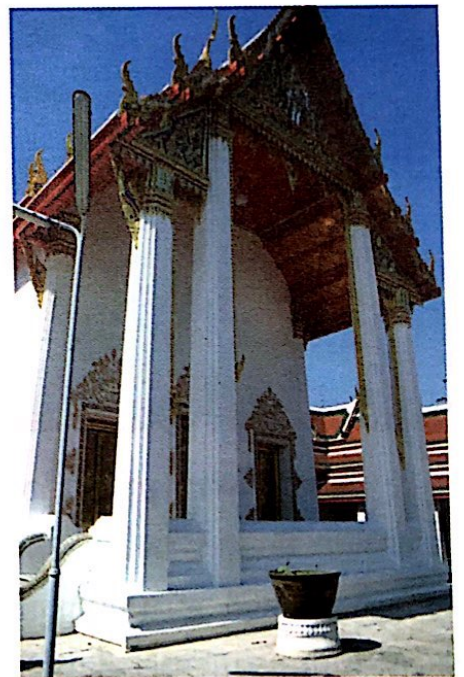
วัดปทุมคงคา

ประวัติความเป็นมา

วัดปทุมคงคา เป็นวัดโบราณ สร้างสมัยกรุงศรีอยุธยา เดิมเรียกว่า **วัดสำเพ็ง** ตามชื่อท้องที่ที่ตั้ง สมัยรัชกาลที่ ๑ สมเด็จพระราชวังบรมมหาสุรสิงหนาท ทรงบูรณปฏิสังขรณ์ทั่วทั้งพระอาราม แล้วทรงอุทิศเป็นพระราชกุศลถวายสมเด็จพระบรมชนกาธิราช (สมเด็จพระปฐมบรมมหาชนก ทองดี) และรัชกาลที่ ๑ พระราชทานนามว่า **วัดปทุมคงคา**

สมัยรัชกาลที่ ๓ วัดปทุมคงคามีสภาพชำรุดทรุดโทรม พระยาสวัสดิวาริ ได้กราบบังคมทูลขอพระบรมราชานุญาตบูรณปฏิสังขรณ์ แต่ดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ รัชกาลที่ ๔ โปรดให้พระยาพิศาลศุภผล บูรณปฏิสังขรณ์ต่อ และโปรดให้พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมขุนราชสีหวิกรม ผู้กำกับช่างศิลาและช่างสิบหมู่ บูรณะเพิ่มเติม ให้เสริมฐานพระพุทธรูป พระประธานในพระอุโบสถให้สูงขึ้น และแปลงพระพุทธรูปเป็นพระพุทธรูปทรงเครื่อง ต่อชุกชือออกมาทำเป็นรูปเทวราชถือพุ่มฉัตรดอกไม้ทอง ดอกไม้เงิน ๒ องค์

สถานะและที่ตั้ง

วัดปทุมคงคา เป็นพระอารามหลวงชั้นโท ชนิดราชวรวิหาร ตั้งอยู่เลขที่ ๑๖๒๐ แขวงสัมพันธวงศ์ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร มีที่ดินตั้งวัด เนื้อที่ ๑๒ ไร่

สิ่งสำคัญในพระอาราม

พระอุโบสถ เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ลักษณะทรงไทย หลังคาลาด ๓ ชั้น มุงกระเบื้องเคลือบ ประดับช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ หน้าบันเป็นภาพพระนารายณ์

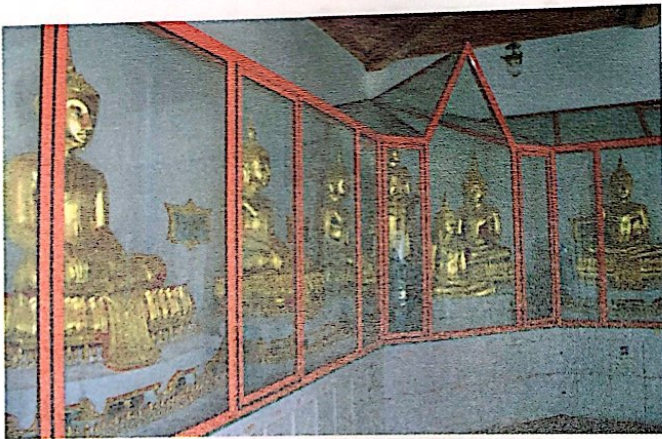

ทรงครุฑ บานประตูหน้าต่างเขียนลายรดน้ำผนังภายในมีภาพจิตรกรรมทั้ง ๔ ด้าน

ด้านหลังเป็นด้านหน้าพระประธานเป็นภาพพระพุทธประวัติปางผจญมาร ด้านหลังเป็นภาพอากาศวิมาน มีพระอาทิตย์ พระจันทร์ กำลังชักรถ พระที่นั่งเวียงยนต์ มหาปราสาทของพระอินทร์และช้างไอยราพต ด้านข้างตอนล่างเป็นภาพทศชาติ ส่วนตอนบนแบ่งเป็น ๓ ชั้น เขียนภาพเทพชุมนุม มีเทวดา พระอินทร์ พระพรหม ยักษ์ ครุฑ นาค คนธรรพ์ และวิหยาธร ปีพุทธศักราช ๒๕๐๕ พระเทพปริยัติ (ดำ อามารสี) เจ้าอาวาสขณะนั้นได้ให้ช่างเขียนซ่อมภาพจิตรกรรมขึ้นใหม่

พระประธาน ในพระอุโบสถ เป็นพระพุทธรูปทรงเครื่องปางมารวิชัย ฝีมือช่างสมัยรัชกาลที่ ๔ พระนามว่า **พระนลาฎฝั่งเพชร**

พระระเบียง รอบพระอุโบสถ มีประตูด้านละ ๑ ประตู ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปจำนวน ๑๒๗ องค์

พระวิหาร อยู่ทิศใต้ของพระอุโบสถ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ลักษณะทรงไทย หลังคามุงกระเบื้องเคลือบ ประดับช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ หน้าบันเป็นรูปพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ บานประตูหน้าต่างเขียนลายรดน้ำ ซึ่งได้รับการบูรณะเขียนซ่อมใหม่ พร้อมกับบานประตูหน้าต่างของพระอุโบสถ ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปปางต่าง ๆ

พระปรางค์ มี ๘ องค์ ตั้งอยู่ประจำทิศทั้ง ๘ รอบพระอุโบสถ ภายในประดิษฐานโบสถ์และลูกนิมิต

พระพุทธบาทจำลอง เป็นรอยพระพุทธบาทจำลองในแผ่นหิน ประดิษฐานอยู่ด้านหลังพระวิหาร

พระเจดีย์ มี ๗ องค์ ลักษณะก่ออิฐถือปูน อยู่ทางด้านหลัง พระระเบียงด้านทิศตะวันตก สร้างพร้อมกับพระอาราม

โพธิ์ลังกา ขนาดใหญ่ ๒ ต้น ต้นหนึ่งอยู่ทิศตะวันตก ริมคลองถม สมเด็จพระพุฒาจารย์ (ศรี) นำมาจากลังกา ครั้งเป็นสมณชุตเดินทางไปเมื่อปีพุทธศักราช ๒๓๙๕ อีกต้นหนึ่งอยู่ทิศตะวันตกของพระวิหาร

หอไตร เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคามุงกระเบื้อง มีมุขด้านข้าง

ศาลาการเปรียญ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น ลักษณะทรงปั้นหย่า หลังคามุงกระเบื้องเคลือบอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของพระวิหาร

แท่นหินประหารกบฏ หรือแท่นหินสำเร็จโทษ เป็นที่สำเร็จโทษเจ้านายหลายพระองค์ (โดยนำร่างมัดในถุงแดงแล้วสำเร็จโทษด้วยท่อนจันทน์)

นอกจากจะให้เป็นที่ประหารชีวิตเจ้านายในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๓ แล้ว ในพระราชพิธีพระบรมศพสมัยก่อน เมื่อเก็บพระบรมอัฐิแล้ว จะอัญเชิญพระอังคารลงเรือพระที่นั่งเข้ากระบวนแห่ไปลอยพระอังคารที่หน้าวัดปทุมคงคา และในกรณีที่มีช้างเผือกล้มลงก็เช่นเดียวกัน

ปัจจุบัน **พระเทพรัตนสุธี** (พิมพ์ ภาณวีโร) เป็นเจ้าอาวาส

